

ZELENA STRA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
2014

IZVJEŠTAJ O RADU ZELENE ISTRE ZA 2014.

Pripremila: Dušica Radojčić, predsjednica

7. siječnja 2015.

Sadržaj

Što je obilježilo 2014.	1
Demokratizacija, dobro upravljanje, zaštita javnih i zajedničkih dobara, sudioničko upravljanje (voda, mineralne sirovine, prostorne politike)	3
Okolišna demokracija	7
Gospodarenje otpadom	11
Sastavnice okoliša i zdravlje	13
Zeleni telefon	15
Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini	17
Članstvo i organizacijski razvoj	21
Financijski izvještaj za 2015.	29

ŠTO JE
OBILJEŽILO
2014.

Zbog dugotrajne ekonomske krize pritisci odnosno podrivanje zaštite okoliša, uništavanje prirode, pretjerano korištenje resursa te osiromašivanje zajednica privatizacijom javnih dobara i imovine sve su izraženiji. Takva strategija dugoročno nije održiva, ne samo zbog okolišnih već i društvenih posljedica poput isključivanja i osiromašivanja velikog dijela građana. Političke odluke u tom pravcu, za čiju se ishitrenost opravdanje nalazi u krizi, donose se u postupcima koji ne zadovoljavaju ni najniže standarde demokracije.

Opisani se procesi legitimiraju izmjenama propisa. Stoga smo tijekom 2014. bili angažirani u nekim od tih postupaka poput izmjena **Zakona o strateškim investicijskim projektima**, u kojem smo prepoznali podlogu za korupciju, stavljanje investitora „strateških projekata“ u povoljniji položaj od svih ostalih investitora i od građana pojedinaca, ugrožavanje očuvanja naših najvrednijih dobara - poljoprivrednih zemljišta, šuma i pomorskog dobra te okoliša općenito, i **Zakona o pomorskom dobru**, kojim je otvorena mogućnost ograđivanja pomorskog dobra odnosno isključivanja javnosti iz korištenja pojedinih dijelova pomorskog dobra za potrebe plaža «u funkciji turističkih objekata najviše kategorije».

U nastojanju da budemo barijera neodrživim politikama pretjeranog iskorištavanja i privatizaciji javnih dobara, i tijekom 2014. prioritet na lokalnoj razini bila nam je bio zaštita javnih dobara i demokratizacija postupka odlučivanja o tim temama na primjeru **bivšeg vojnog područja Muzila. Višegodišnja kampanja** protiv pretvaranja cijelog poluotoka u turistički resort s golfom i marinom i njegovo privatiziranje putem davanja u dugu koncesiju koju smo vodili u suradnji s inicijativom građana Volim Pulu, kulminirala je **u svibnju 2014. velikim prosvjedom ispred Gradske palače**.

Javni prostori i usluge moraju biti u funkciji društvenog razvoja na duge staze, pa smo radili na osvješćivanju javnosti o negativnim ekonomskim, okolišnim i društvenim posljedicama prodaje javne infrastrukture kao robe za potrebe kratkoročnog saniranja državnih dugova (sudjelovali smo u nacionalnoj inicijativi «**Ne damo naše autoceste**»). U tom smo cilju nastojali osmišljavati i promicati djelotvornije participativne modele upravljanja javnim dobrima i uslugama, pa smo u okviru projekta Korupcijski SONAR, kojeg smo kao partner provodili sa Zelenom akcijom i drugim organizacijama, zajedničkim snagama izradili brošuru «**Naša voda - analiza upravljanja vodnim uslugama u Republici Hrvatskoj**». Osim toga, Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u rujnu smo uputili prijedlog privremenog korištenja bivšeg vojnog područja Muzila koji podrazumijeva i nove sudioničke forme upravljanja.

Napore smo ulagali i u borbu protiv korupcije i političkog klijentelizma u javnoj upravi te se tom cilju zajedno s još 6 istarskih organizacija civilnog društva i inicijativa angažirali na osnivanju **Civilne platforme Istre** koja će se zalagati za političku odgovornost vlasti i svih drugih političkih aktera i institucija s ciljem ostvarivanja stvarnih i trajnih poboljšanja na području odgovornosti i demokratičnosti institucija vlasti, borbe protiv korupcije i brige za javni interes.

Zbog ishitrenog plana eksploatacije nafte na 90% Jadrana, zajedno s najvećim okolišnim organizacijama u zemlji pokrenuli smo **kampanju S.O.S. za Jadran**. Pokazalo se da suradnja unutar državnih granica nije dovoljna za zaštitu Jadrana već je nužna i prekogranična kompo-

nenta suradnje. Bilateralne odnose jadranskih država vrlo često obilježavaju politički problemi povezani s neriješenim pitanjima granica ili prava na eksploataciju resursa (poput ribarstva), te tako pitanja održivosti i zaštite resursa uvijek ostaju u drugom planu. Autistične nacionalne politike planiranja maksimalnog korištenja resursa nikada ne uzimaju u obzir dugoročno kumulativno djelovanje, dovodeći u pitanje njegovu održivost. Planovi za eksploataciju nafte u Jadranskom moru Italije, Hrvatske, Crne Gore i Albanije, koje Vlade tih zemalja donose neovisno jedne o drugima, primjer su koji najbolje ilustrira situaciju. Da bismo pokušali izbjeći "tragediju zajedničkog dobra" vođenu idejom prava na prekomjernu eksploataciju "jer i susjedi to čine", nastojali smo povezati napore osvješćivanja koje poduzimaju okolišne organizacije u u pojedinim zemljama Jadrana. Kompetitivnu politiku, uzajamno optuživanje i nametanje agresivnog javnog diskursa koji diktira politika nastojimo zamijeniti razmjenom informacija, suradnjom i zajedničkim djelovanjem na područjima koja najviše opterećuju prostor i resurse Jadrana – poput ukazivanja na sve negativne i štetne aspekte projekta eksploatacije nafte u tom malom i zatvorenom moru.

Ostvarenje plana

Plan aktivnosti za 2014. gotovo je u potpunosti ostvaren, kao i Financijski plan. Planirali smo prihode u visini 979.640,00 kn, a ostvarili 926.347,60 kn. Jedini neostvareni dio plana odnosio se na projekt «Aarhus and ESPOO Conventions for Greater Environmental Protection in Border Regions of Croatia and Montenegro» (program Europske komisije Montenegro Cross-Border Programme Croatia-Bosnia and Montenegro 2007-2013), koji je Gong kao nositelj u suradnji sa Zelenom Istrom prijavio još 2013. godine, ali smo zbog sporosti nadležnog tijela u evaluaciji projektnih prijedloga tek krajem 2014. primili obavijest o prihvaćanju koncepta, dok se odgovor na punu aplikaciju očekuje tijekom 2015.

Izvještaj o provedbi Operativnog plana za 2014. objavljen je na mrežnim stranicama udruge: http://www.zelena-istra.hr/files/Operativni_plan_2014_provedba.pdf

Izvještaj o radu za 2014. godinu s financijskim izvještajem objavljen je na mrežnim stranicama udruge: http://www.zelena-istra.hr/files/Godisnji_izvjestaj_2014.pdf

Plan rada za 2015. godinu s financijskim planom objavljen je na mrežnim stranicama udruge: http://www.zelena-istra.hr/files/Plan_rada_2015.pdf

Operativni plan za 2015. objavljen je ovdje: <http://www.zelena-istra.hr/?q=node/1236#GodisnjiIzvjestaji>

DEMOKRATIZACIJA,
DOBRO UPRAVLJANJE,
ZAŠTITA JAVNIH
I ZAJEDNIČKIH
DOBARA, SUDIONIČKO
UPRAVLJANJE,
PROSTORNE POLITIKE
(VODA, MINERALNE
SIROVINE, PROSTORNE
POLITIKE)

Na tim smo područjima djelovanja tijekom 2014. provodili najviše projekata i kampanja. U tri europska projekta sudjelovali smo kao partner – u projektu talijanskog instituta EURAC “Regulating and promoting public participation in EIA in selected pilot provinces and municipalities»; u projektu Centra za mirovne studije – “Public interest - not saleable” te u projektu Zelene akcije “Korupcijski SONAR”, dok smo u projektu “Prema okviru za zaštitu javnih i zajedničkih dobara» bili nositelj dok su partneri bile organizacije iz Hrvatske.

U svibnju je okončan projekt **“Regulating and promoting public participation in EIA in selected pilot provinces and municipalities” (“Reguliranje i promocija sudjevanja javnosti u postupcima PUO u odabranim kineskim provincijama”)**. Projekt je podržala Europska komisija putem Europsko-kineskog programa okolišnog upravljanja, a sufinanciranje je osigurao Ured za udruge Vlade RH. Nositeljica projekta je Accademia Europea iz Italije, a Zelena Istra je partner uz 3 kineske državne agencije za okoliš. Cilj projekta bio je identifikacija glavnih nedostataka i prepreka u informiranju i sudjelovanju javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš u provincijama Yunnan i Shandong u Kini, te izrada preporuka za izmjene zakonodavstva na tom području. Projektna web stranica: <http://egpeia.caep.org.cn/>

Projekt “Corruption SONAR” (“Korupcijski SONAR - glasom javnosti protiv korupcije u upravljanju prirodnim resursima”) je podržala Europska komisija putem IPA programa, a sufinancirao Ured za udruge Vlade RH te zaklada Heinrich B.II. Nositeljica projekta bila je Zelena akcija, dok je Zelena Istra partner uz organizacije Heinrich Böll Stiftung, Pravo na grad, Art radionicu Lazareti i Multimedijalni institut te u suradnji s Fakultetom političkih znanosti u Zagrebu. Njegov je cilj uključivanje organizacija civilnog društva u proces kreiranja javnih politika i borbu protiv korupcije na području prostornog planiranja i dodjele koncesija za zemljište i druge prirodne resurse u državnom vlasništvu. Projekt je započeo u travnju 2013., a okončan u listopadu 2014. godine. Zelena Istra je nadzirala postupke izmjena prostornih planova na području Istarske županije s ciljem razotkrivanja potencijalno koruptivnih elemenata. Više o projektu na <http://prostornapravda.org>.

Projekt “Public Interest - Not Saleable» (Javni interes – nije na prodaju) podržala je Europska komisija putem IPA programa. Nositelj projekta je Centar za mirovne studije, dok je Zelena Istra partner uz udruge Eko-Zadar, Udrugu za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda Cenzura plus, Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Transparency International Magyarorszá, Transparency International Hrvatska i Transparency International United Kingdom. Cilj projekta bio je osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva i tijela javne uprave na svim razinama za borbu protiv korupcije u upravljanju državnom imovinom; povećanje transparentnosti i pristupa informacijama na području javne nabave i konverzije nekretnina u državnom vlasništvu na lokalnoj razini. Projekt je okončan u listopadu 2014. U okviru projekta je izrađena publikacija «Kome propadaju bivše vojne nekretnine – iskustva prenamjene u Hrvatskoj», koja je predstavljena i u Puli.

Projekt “Prema okviru za zaštitu javnih i zajedničkih dobara» podržala je Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, a provodili smo ga u suradnji s Pravom na grad, Filmaktivom, Kinookusom i Eko Krkom, Projektom smo željeli potaknuti povezivanje civilnodruštvenih aktera oko teme zaštite javnih dobara, graditi kapacitete aktivističkih inicijativa koje se bave prostorom i upozoravati na nedostatke u lokalnim prostornim politikama. Zbog blokade građanskog i civilnodruštvenog djelovanja, kojima smo svjedočili prethodnih godina, odlučili smo suradnju razviti prema širim društvenim ciljevima i koalicijama koji bi trebali ojačati građanski angažman i pridonijeti demokratizaciji naspram dominantnih ekonomskih procesa i dinamika partitokratskih struktura. Nastavili smo djelovati i na pitanjima prostorne pravde, ali ga proširili i na izgradnju okvira za zaštitu javnih dobara, javnih usluga i

javne infrastrukture. Umrežili smo se i izgradili širu koaliciju sa sindikatima, radničkim organizacijama i civilnodruštvenim inicijativama koje se bave pitanjima rada, socijale i javnog sektora kako bismo se zajedno suprotstavili najavljenim procesima monetizacije, liberalizacije i privatizacije. Drugi korak bio nam je nam zajednička organizacija nacionalnog referendurnog procesa radi utjecaja građana na upravljanje društvenim resursima. Zajedno smo **pokrenuli inicijativu za prikupljanje potpisa protiv monetizacije autocesta te u tome bili uspješni**, prikupivši dovoljan broj potpisa za raspisivanje nacionalnog referenduma protiv monetizacije.

Od 2009. godine, kada je pokrenuta građanska inicijativa **«Volim Pulu» za Muzil** i tiskan 1. broj novina «Otvoreni Muzil», do 2014. Zelena Istra je u suradnji s Inicijativom provela mnoge aktivnosti koje su za cilj imale otvaranje za javnost i korištenje bivšeg vojnog područja na poluotoku Muzil u Puli te suprotstavljanje ideji pretvaranja cijelog područja u turistički resort s golfom, apartmanima i marinom. Kulminacija kampanje dogodila se u 8. svibnja 2014. godine kada se na Forumu odvio do sada najveći protest protiv lokalne vlasti. Građani su prosvjedovali punih 5 sati, koliko je trajala sjednica Gradskog vijeća, protiv izmjena Generalnog urbanističkog plana i Prostornog plana uređenja Grada Pule. Osim što su svojim izlaskom na najveći gradski trg izrazili negodovanje naspram planova koji pretvaraju 1/5 grada u turistički resort, građani su složno istupili i protiv politike koja je dovela do takvog plana - glasnim povicima tražeći ostavku gradonačelnika.

Unatoč njihovim apelima, gradski vijećnici IDS-a, HNS-a i Zelene stranke plan su usvojili i potom od građana pobjegli kroz stražnji izlaz Gradske palače. Dramatične trenutke tog pulskog popodneva zabilježili smo u publikaciji Forum 8/5 – arhiv i na istoimenom izložbom fotografija koje je postavljena u Domu branitelja od 24. lipnja do 4. srpnja.

Krajem godine na javno objavljeni poziv Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom za predlaganje ideja korištenja napuštenih vojnih zgrada i područja prijavili smo projekt privremenog korištenja zgrada bivšeg regrutnog centra na Muzilu, te ga u rujnu prezentirali i lokalnoj javnosti i predstavnicima Grada Pule. Projekt smo nazvali **Muzil starter** a njime želimo postići konsenzus o privremenom korištenju kao prihvatljivom i društveno i ekonomski održivom modelu. Relativno očuvani Muzil zahtijeva stavljanje zgrada u funkciju u što kraćem vremenu kako bi se izbjegla sudbina sličnih vojnih područja, gdje su razvojne iluzije o brznoj turistifikaciji dovele do nepovratnog uništavanja objekata. Projektom privremenog korištenja, koji smo predložili DUUDI-ju u relativno se kratkom roku može staviti u funkciju dio područja, te se na taj način olakšava aktivacija preostalih građevina i zona. Za kampanju zagovaranja realizacije projekta u 2015. godini smo osigurali donaciju zaklade Heinrich Boell i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

U suradnji s mještanima Žminjštine, Lovreštine i Marčane, koji žive u susjedstvu postojećih ili planiranih kamenoloma, pisali smo **primjedbe na Rudarsko-geološku studiju gospodarenja mineralnim sirovinama Istarske županije**. Zelena Istra već niz godina surađuje s građanima i lokalnim inicijativama na pitanju problema koji nastaju zbog eksploatacije mineralnih sirovina u blizini naselja. U primjedbama na ovu studiju još smo jednom istaknuli da bi zadatak prostornih planova trebao biti usklađivanje suprotstavljenih interesa u prostoru i to na način da se isključe zone u kojima ne postoje uvjeti za eksploataciju mineralnih sirovina. Javni se interes ne može osigurati jednostranom podrškom eksploataciji na mjestima gdje postoje resursi, već isključivo usklađivanjem suprotstavljenih interesa u prostoru. Tako bi se prostornim planom trebale definirati tzv. tabu zone, odnosno zone rezervirane za dugoročni turistički razvoj, zone najvrjednijih krajobraza, zone uz naselja, zone zaštićenih podzemnih voda itd. Rezultat bi bio planiranje eksploatacije mineralnih sirovina u zonama bez interesa ostalih korisnika prostora. Javno smo ukazali i na intenciju Istarske županije da postupak javnog savjetovanja provede bez osiguravanja nužnih uvjeta za sudjelovanje javnosti. Nakon toga je Županija produljila trajanje rasprave i ponovila javno izlaganje studije.

OKOLIŠNA DEMOKRACIJA

Prava koja proizlaze iz Konvencije o pravu na pristup informacijama, pravu na sudjelovanje i pristup pravosuđu u okolišnim pitanjima – Aarhuške konvencije temelj su okolišne demokracije, pa je i angažman Zelene Istre na tom planu značajan. Prava na sudjelovanje i informiranje, koja jamče zakoni, u Hrvatskoj nije lako ostvariti pa jedino pravo na pristup sudovima u slučajevima njihova kršenja omogućava poštivanje zakonskih prava. Sudska praksa na tom području je skromna pa je jedna od aktivnosti Zelene Istre u 2014. bilo upravo iskušavanje zaštite prava na sudjelovanje i informiranje pred upravnim sudovima. **Veliki uspjeh** postigli smo presudom Upravnog suda u Rijeci od 30. travnja 2014. kojom smo **dobili spor pokrenut protiv Ministarstva zaštite okoliša i prirode** u slučaju rješenja o prihvatljivosti izgradnje golf igrališta "Brkač" kod Motovuna. Sud je poništio rješenje i cijeli postupak vratio na početak.

Osim toga, tijekom 2014. sudjelovali smo na više ročišta na Upravnom sudu u Rijeci u okviru dva spora koja smo **pokrenuli s nekoliko privatnih tužitelja iz lokalne zajednice protiv Ministarstva zaštite okoliša i prirode zbog rješenja o prihvatljivosti otvaranja dva kamenoloma na području Općine Marčana.**

Postoji mnogo primjera kada se okoliš i priroda moraju braniti na sudu upravo protiv onih u čijoj je nadležnosti njihovo očuvanje, a to je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. Nadamo da će presude u korist građana i okolišnih organizacija uvjeriti nadležno ministarstvo na odgovornije i sa zakonom usklađeno odlučivanje i djelovanje.

To je bio i jedan od ciljeva europskog projekta **"Civil dialogue for a better environment - Enabling environmental civil society organisations to monitor and foster implementation of the Aarhus Convention in Croatia» (Dijalogom s civilnim društvom do boljeg okoliša – osposobljavanje organizacija civilnoga društva za nadzor nad provedbom Aarhuške konvencije u Hrvatskoj)**, koji je okončan u listopadu 2014. Projekt je podržala Europska komisija putem IPA programa, a sufinanciranje je osigurao Ured za udruge Vlade RH. Cilj projekta bio je osnaživanje znanja malih okolišnih organizacija i poboljšanje suradnje dionika na provedbi Aarhuške konvencije na lokalnoj razini s jedne strane i osnaživanje «pravnog mišića» okolišnog civilnog društva, tj. njegove pregovaračke moći u odnosu na lokalna i državna tijela vlasti. Rijetka su tijela javne uprave koja koriste više od zakonom propisanog minimuma prilikom informiranja i uključivanja javnosti u okolišno odlučivanje. Njihove metode informiranja uglavnom se svode na pasivno pružanje informacija i to objavama u tiskanim medijima ili na internetskim stranicama nadležnog tijela. Da bismo ubrzali procese usvajanja **viših standarda kada je informiranje i sudjelovanje javnosti u pitanju**, u sklopu ovog projekta smo **pripremili listu preporuka** za njihovo unaprjeđenje. Preporuke, koje se mogu vidjeti na: <http://aarhus.zelena-istra.hr/node/122>, smo putem mailing liste Državne škole za javnu upravu poslali svim jedinicama lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj.

U rujnu smo svim jedinicama lokalne i regionalne uprave u Hrvatskoj putem mailing liste Državne škole za javnu upravu ali i drugim kanalima poslali i **poziv za kandidiranje primjera dobre prakse uključivanja građana u odlučivanje**. Primjeri dobre prakse u Hrvatskoj su rijetki pa njihovo identificiranje i promocija mogu stimulirati i druge za veće napore u uključivanje građana u procese odlučivanja. Na poziv se javilo 9 organizacija, institucija i tijela javne uprave, a ocjenjivala se relevantnost odluke koja se donosila, kvaliteta informiranja javnosti, obuhvaćenost populacije na koju se odlučivanje odnosilo, vrijeme uključivanja javnosti u postupak odlučivanja, vrijeme na raspolaganju za sudjelovanje, razina uključivanja prijedloga javnosti u konačnu odluku, način informiranja javnosti o tijeku i rezultatima savjetovanja te sudjelovanje javnosti u nadzoru i evaluaciji provedbe usvojenih odluka. **Najviše bodova dodijeljeno je Gradu Pazinu** za uključivanje građana u izradu proračuna za 2015. godinu. Drugo mjesto zauzelo je Ministarstvo uprave za uključivanje javnosti u izradu zakona, a treće Društvo za oblikovanje održivog razvoja za uključivanje građana u odlučivanje o poboljšanju energetske učinkovitosti radi izrade akcijskog plana energetske učinkovitosti za kućanstva. Projektna web stranica: <http://aarhus.zelena-istra.hr/>

Pravo na sudjelovanje u donošenju odluka o pitanjima koja se odnose na kvalitetu života u zajednici jedno je od temeljnih pretpostavki demokratskih sistema. Iz toga proizlazi i važnost prava na **sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš i prilikom donošenja prostornih planova** – temeljnih instrumenta zaštite okoliša. Tijekom 2014. uključili smo se u postupke procjene utjecaja na okoliš za uvozni terminal za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku, za kupalište "Stoja" u Puli te u postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Plana i programa istraživanja ugljikovodika na Jadranu. Angažman iz prethodnih godina na pitanju tehnologije zagrijavanja plina u LNG postrojenju rezultirao je odredbom nadležnog ministarstva o obavezi korištenja naprednije i za okoliš daleko manje štetne tehnologije za uplinjavanje (korištenjem male količine samog plina umjesto korištenja morske vode za zagrijavanje tekućeg plina, koja bi se pothlađena i klorirana ispuštala u okolno more).

Uključili smo se u postupak ocjene o potrebi provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš za rekonstrukciju gradskog kupališta Stoja, zamijetivši kako se u Elaboratu zaštite okoliša, koji je priložen zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš, nigdje ne spominje da je kupalište Stoja upisano u Listu zaštićenih kulturnih dobara RH kao zaštićeno nepokretno kulturno dobro, te da je to potrebno ispraviti i za navedeni zahvat provesti procjenu utjecaja na okoliš. Nadležno ministarstvo je primjedbu prihvatilo i naložilo provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.

Uključili smo se i u nadzor nad provedbom postupka **strateške procjene utjecaja na okoliš Plana i programa istraživanja ugljikovodika na Jadranu** te utvrdili izbjegavanje obaveze prekogranične procjene utjecaja na okoliš. U suradnji s talijanskim i slovenskim okolišnim organizacijama, bili smo uspješni u nastojanjima da se ispoštuju obaveze međunarodnih konvencija koje je Hrvatska potpisala pa je Hrvatska u postupak morala uključiti i susjedne države na Jadranu.

Sudjelovali smo u javnim raspravama o Prijedlogu UPU-a naselja Medulin te za dvije izmjene Generalnog urbanističkog plana grada Pule. **Angažman u raspravi o izmjenama GUP-a na poluotoku Muzil** kulminirao je velikim svibanjskim prosvjedom građana ispred Gradske palače u trenutku donošenja odluke o izmjenama na Gradskom vijeću. IDS-ova politička vlast u gradu pokazala je u slučaju Muzila opasni nedostatak temeljne demokratske kulture.

Osim u postupcima procjene utjecaja na okoliš, sudjelovanje javnosti treba biti omogućeno i u postupcima donošenja propisa, strategija, programa i planova. Tijekom 2014. uključili smo se u javnu raspravu o Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakonu o udrugama, Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša te Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj, a neke od komentara i prijedloga Zelene Istre uključeni su u konačne tekstove propisa. Predstavnicama Zelene Istre uključena je u rad skupine Ministarstva zaštite prirode i okoliša za izradu prijedloga nacrtu Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, no rad je već početkom 2014. zamro zbog unutar-njih problema u ministarstvu.

GOSPODARENJE OTPADOM

Cilj kampanje o odvojenom prikupljanju otpada u školama Bujštine «**Izdvoji s(v)e. Fai la differenza**», koju smo provodili tijekom školske godine 2014./2015. u suradnji s Komunalnim poduzećem 6. maj d.o.o., bila je edukacija učenika i školskog osoblja osnovnih i srednjih škola o važnosti očuvanja prirode i okoliša te važnosti odvojenog prikupljanja otpada. Pozivu na sudjelovanje odazvale su se sve škole s područja Bujštine - 3 srednje i 7 osnovnih škola. Osnova kampanje bile su edukativne radionice o odvojenom prikupljanju otpada na hrvatskom i talijanskom jeziku. Projekt je započeo u rujnu 2014, a do isteka godine započeli smo medijsku kampanju projekta, održali radne sastanke s projektnim partnerima i školskim koordinatorima, u suradnji s učiteljima izradili i osmislili power point prezentacije za provedbu radionica, započeli međuškolsko natjecanje osnovnih škola u prikupljanju starog papira, izradili i podjelili kutije za prikupljanje papira u svim školama. Kampanju su financirali Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Komunalno poduzeće 6. maj d.o.o. Sve navedene aktivnosti nastale su kao nastavak istoimene kampanje o odvojenom prikupljanju otpada na području Bujštine koju Komunalno poduzeće 6. maj d.o.o. već 3 godine uspješno provodi u suradnji s udrugom Zelena Istra i svojim sugrađanima.

SASTAVNICE
OKOLIŠA I
ZDRAVLJE

“Istarski zeleni pjat” je odgojno-obrazovni projekt o važnosti zdrave prehrane, suživota s prirodom i unapređenja zdravlja usmjeren na djecu i mlade osnovnoškolskog uzrasta koji smo provodili uz financijsku podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta tijekom školske godine 2013./2014. Skupinu direktnih korisnika projekta činilo je 17 darovitih učenika 7. i 8. razreda Osnovne škole Stoja Pula, polaznika napredne povijesne i novinarske grupe. Tijekom 2014. učenike smo educirali o važnosti zdrave prehrane, ekološkoj proizvodnji hrane u Istri i štetnosti pesticida u suvremenoj proizvodnji hrane, učenike smo povelili na jednodnevni izlet na eko imanje, kao i na ručak u jedan od agroturizama gdje su uživali u tradicionalnim istarskim jelima. Glavna projektna aktivnost tijekom 2014. godine temeljila se na prikupljanju tradicionalnih istarskih recepata, koje su učenici potom uvrstili u kuharicu “Istarska zelena kuhinja”. Posebnost kuharice je u tome što su uz svaki recept napisali koje bi od tih jela u svojoj školskoj kuhinji mogli jesti za marendu, odnosno ručak, zagovarajući na taj način uvođenje zdravih promjena u svakodnevne jelovnike školskih kuhinja. U tom su dijelu i uspjeli, budući da su kuharice doista u svibnju 2014. skuhale jela iz njihove kuharice, koje su ponudili i gostima iz susjedne Slovenije. U radu na kuharici, koju su učenici sami osmislili, napisali i ilustrirali pomagali su Neditjko Landeka, mr. sanitarni inženjer i član Zelene Istre, Nenad Kuftić, ekološki proizvođač hrane i predsjednik udruge Istarski Eko Proizvod, Sonja Bančić, prof. povijesti, Ticijana Benčić, prof. hrvatskog jezika, grafički dizajner Vjeran Juhas, udruga Mrkli Mrak, te izvoditeljica projekta Rudija Pavličević iz Zelene Istre. Osim što je tiskana, kuharica je objavljena u formatu e-knjige s ciljem da je pročitaju i koriste u svakodnevnom pripremanju zdravih obroka obitelji diljem Istarske županije, ali i Republike Hrvatske. U takvom obliku objavljena je na internetskim stranicama, Zelene Istre https://dl.dropboxusercontent.com/u/2944584/Istarski_zeleni_pjat_kuharica.pdf i projektnih partnera OŠ Stoja, udruga Istarski Eko Proizvod te Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

Obzirom na potrebe i aktualnost teme kojom se projekt Istarski zeleni pjat bavi, u 2014. godini osmisli smo i njegov istoimeni nastavak koji se zalaže za promociju zdrave prehrane i unapređenja zdravlja općenito među učenicima srednjih škola, a financira ga Ministarstvo zdravlja i Istarska županija. Partneri na novom projektu su Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Medicinska škola Pula i Strukovna škola Pula.

ZELENI TELEFON

Cilj ovog programa je jačanje suradnje s mjerodavnim službama i pospješivanje njihovog angažmana na prijavljenim slučajevima, ali i praćenje provedbe propisa s područja zaštite okoliša i prava na pristup informacijama. Medijskom promocijom slučajeva nastojimo podizati svijest o neprihvatljivim oblicima ponašanja odnosno nužnosti zaštite prirode i okoliša, informiramo i educiramo javnost o nadležnostima mjerodavnih službi te motiviramo građane na angažman.

Od siječnja do prosinca 2014. godine primili smo ukupno 211 poziva građana od toga se čak 37,44% odnosilo na kategoriju otpada, 21,8% na kategoriju zelene površine te 15,6% na kategoriju razno.

Tijekom 2014. godine poslali smo ukupno 79 dopisa, odnosno zahtjeva za pristup informacijama. Dobili smo ukupno 57 odgovora ili 72,15%. Tom povećanom postotku u odnosu na prethodne godine značajno doprinosi i izmijenjeni Zakon o pravu na pristup informacijama, čije su novouvedene sankcije, izgleda, poboljšale prosjek odgovaranja tijela javne vlasti. Tijekom 2014. godine u rješavanju prijavljenih slučajeva surađivali smo s Inspekcijom zaštite okoliša, Inspekcijom zaštite prirode, Poljoprivrednom inspekcijom, komunalnim redarstvima i sl. Najviše zahtjeva za pristup informacijama poslali smo Gradu Puli - ukupno 16, dok smo odgovore dobili na njih 13. Općini Medulin poslali smo 9 zahtjeva, a odgovor dobili na 6. Dopise smo slali i Gradu Umagu, Gradu Vodnjanu, Gradu Labinu, Gradu Poreču, Gradu Novigradu, Općini Marčana, Općini Karojba, Općini Barban, Općini Fažana i dr.

Svakog radnog dana od 8-16 sati građanima je na raspolaganju jedna osoba koja pruža informacije, savjetuje, pokušava riješiti problem odlaskom na mjesto događaja, kontaktiranjem inspekcija i nadležnih službi ili obavješćivanjem medija. Godišnji izvještaj Zelenog telefona kao i ostale informacije o ovom servisu možete pronaći na sljedećem linku:

<http://zt.zelena-istra.hr/bin/view/ZelTel>

SURADNJA,
PARTNERSTVA,
KOALICIJE,
DJELOVANJE NA
EUROPSKOJ
I GLOBALNOJ
RAZINI

Svjesni smo da pojedinačni naponi s ciljem utjecanja na okolišne politike ne mogu imati utjecaj poput ujedinjenih napora organizacija civilnog društva te smo davno uspostavili dijalog i **suradnju u okviru nacionalnih mreža okolišnih udruga** (Zeleni forum, Zeleni telefon) i ad hoc koalicija za pojedine teme (npr. S.O.S. za Jadran – zajednička kampanja najvećih okolišnih organizacija u Hrvatskoj, kampanja protiv Plomina C na ugljen), ali i **međusektorsku suradnju** na mnogim poljima. Tako je Zelena Istra postala članica mreža organizacija Hrvatske koje se bave pitanjima prostornih politika i upravljanja javnim dobrima, članica Zagovaračke mreže OCD-a, te članica CROSOL-a, platforme međunarodne građanske solidarnosti Hrvatske. Na lokalnoj razini djelujemo u okviru Saveza udruga Rojca i Civilne platforme Istre. S mnogim aktivnostima u okviru svih navedenih formalnih i neformalnih mreža djelovali smo tijekom 2014., nastojeći osigurati snagu potrebnu za vršenje pritiska ka održivijim politikama na različitim razinama donošenja odluka - na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini. Tijekom 2014. postali smo članica najveće Europske mreže okolišnih organizacija – European Environmental Bureau te ćemo u nastaviti pratiti zbivanja na europskoj okolišnoj sceni, prenositi informacije kolegama u Hrvatskoj te davati svoj doprinos aktivnostima mreže. U okviru svih mreža u kojima sudjelujemo usuglašavali smo stavove o prioritetima i poželjnim politikama koje su se predlagale nadležnim tijelima na navedenim razinama, podizali osviještenost javnosti o različitim okolišnim i društvenim problemima, razmjenjivali informacije i prijedloge te zajednički donosili odluke i provodili aktivnosti.

U suradnji sa Zelenom akcijom, Greenpeaceom, WWF-om, Suncem BIOM-om i Žmergom pokrenuli smo **kampanju S.O.S. za Jadran**, koja ima za cilj sprječavanje planirane eksploatacije nafte u Jadranskom moru. Uključili smo se u postupak strateške procjene utjecaja na okoliš i zahtijevali od Ministarstva gospodarstva i Ministarstva zaštite okoliša poštivanje međunarodnih konvencija o prekograničnoj procjeni utjecaja na okoliš u susjednim državama, što su htjeli izbjeći, i u tome uz pomoć talijanskih, slovenskih i crnogorskih organizacija za zaštitu okoliša i uspjeli. Zajednički resurs poput zatvorenog Jadranskog mora, gdje nepovoljni utjecaji i onečišćenja ne mogu biti zaustavljeni na državnim granicama i gdje se neodržive aktivnosti u jednoj državi nužno nepovoljno odražavaju na stanje u drugoj nameće nužnost prekogranične komunikacije i zajedničkog djelovanja na toj temi od, pokazalo se, velikog zajedničkog interesa. Pokazalo se da suradnja unutar državnih granica nije dovoljna za zaštitu Jadrana već je nužna i prekogranična komponenta suradnje. Bilateralne odnose jadranskih država vrlo često obilježavaju politički problemi povezani s neriješenim pitanjima granica ili prava na eksploataciju resursa (poput ribarstva), te tako pitanja održivosti i zaštite resursa uvijek ostaju u drugom planu. Autistične nacionalne politike planiranja maksimalnog korištenja resursa nikada ne uzimaju u obzir dugoročno kumulativno djelovanje, dovodeći u pitanje njegovu održivost. Planovi za eksploataciju nafte u Jadranskom moru Italije, Hrvatske, Crne Gore i Albanije, koje Vlade tih zemalja donose neovisno jedne o drugima, primjer su koji najbolje ilustrira situaciju. Da bismo pokušali izbjeći "tragediju zajedničkog dobra" vođenu idejom prava na prekomjernu eksploataciju "jer i susjedi to čine", nužno je povezivanje napora osvješćivanja koje poduzimaju okolišne organizacije u u pojedinim zemljama Jadrana. Kompetitivnu politiku, uzajamno optuživanje i nametanje agresivnog javnog diskursa koji diktira politika želimo zamijeniti razmjenom informacija, suradnjom i zajedničkim djelovanjem na područjima koja najviše opterećuju prostor i resurse Jadrana i mobilizirati lokalnu javnost u borbi za svoj zdravi okoliš, ukazujući na sve negativne i štetne aspekte projekta eksploatacije nafte u Jadranu i promičući obnovljive izvore energije.

Napore smo ulagali i u borbu protiv korupcije i političkog klijentelizma u javnoj upravi u Istri te u tom cilju zajedno s još 6 istarskih organizacija civilnog

društva osnovali **Civilnu platformu Istre** koja će se zalagati za političku odgovornost vlasti i svih drugih političkih aktera i institucija s ciljem ostvarivanja stvarnih i trajnih poboljšanja na području odgovornosti i demokratičnosti institucija vlasti, borbe protiv korupcije i brige za javni interes.

U suradnji sa Zelenom akcijom i Greenpeaceom nastavili smo kampanju protiv **izgradnje termoelektrane Plomin C na ugljen**. Proveli smo mnoge aktivnosti od kojih su neke postigle vrlo veliku vidljivost zbog atraktivnosti (dolazak Greenpeaceovog broda u plominsku luku i postavljanje bannera preko cijelog plominskog zaljeva, prosvjed ispred Sabora i u Poreču pred Sabor IDS-a itd.) Djelovanje u okviru **Saveza udruga Rojca** tijekom 2014. bilo je vrlo intenzivno. Predstavnice Zelene Istre obavljaju funkcije predsjednice SUR-a i predsjednice Koordinacije Društvenog centra Rojc te članice uredničkog tima novina Rojca «Veznik – ljudi iz Rojca». Tijekom godine održano je 8 sjednica Izvršnog odbora SUR-a, 2 Skupštine SUR-a te 7 sjednica Koordinacije DC Rojc. S članicama SUR-a radili smo na pripremi i prijavi novih projekata SUR-a na natječaj različitih donatora te sudjelovali u provođenju dva - «SURadnjom i znanjem za zajedničko dobro» i «Prostori sudjelovanja». Tiskana su 2 broja «Veznika», a poslovi koje smo obavljali odnosili su se na pisanje novinarskih tekstova te na lekturu i redakturu tekstova ostalih novinara. Sudjelovali smo u pisanju projektnog prijedloga na natječaj Ministarstva kulture RH za sredstva potrebna za nastavak izlaženja novina, a u dogovoru sa SUR-om troškovi izdavanja novina uvršteni su i u druge projektne prijedloge koje je tijekom 2014. godine SUR prijavljivao na natječaje na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Djelovanje na europskoj i globalnoj razini

Održivi razvoj na lokalnoj razini, čak da ga je i moguće postići, nema smisla u svijetu koji se temelji na neodrživim politikama. Nema nikakvog smisla zagovarati održive politike u, naprimjer, Istarskoj županiji ako je kormilo državnih politika okrenuto u krivom smjeru. Fokus ne možemo suziti ni na Europsku uniju, kada ona u velikoj mjeri utječe na razvojne politike mnogih drugih zemalja ili je sama pod njihovim utjecajem. Uništavanje prirode i okoliša u zemljama u razvoju da bi se održao standard europskih građana nije pravedno ni globalno održivo. Ne možemo zatvarati oči pred činjenicom da se se, primjerice, zbog ugljena kao energenta u termoelektrani Plomin, razaraju cijele zajednice i okoliš u dalekim prekoocenakim zemljama poput Kolumbije. Ne smijemo u svojim zemljama imati relativno visoke standarde zaštite okoliša, a potpuno ih zanemarivati prilikom investiranja u zemljama u razvoju. Ne možemo ostati ravnodušni prema tajnim pregovorima o potpisivanju Transatlantskog trgovinskog i investicijskog partnerstva kojim se nameće uspostava transatlantske slobodnotrgovinske zone kojom se žele smanjiti dostignuti standardi u području zapošljavanja i zaštite podataka te društvenih, ekoloških i potrošačkih standarda u Europskoj uniji. Stoga se uloga organizacija civilnog društva iz Hrvatske mora proširiti i na europsku i globalnu razinu u zagovaranju pravednijeg i održivijeg razvoja.

Intenzivni angažman Zelene Istre na području sudjelovanja javnosti u procjeni utjecaja na okoliš svrstao je udrugu među one koje, zbog poznavanja propisa, domaće i inozemne prakse te velikog neposrednog iskustva, mogu pružiti pomoć u oblikovanju zakonodavstva i unapređenju prakse u zemljama koje po standardima okolišne demokracije zaostaju za europskim. Tako je tijekom 2014. Zelena Istra sudjelovala u projektu **“Reguliranje i promocija sudjelovanja javnosti u procjeni utjecaja na okoliš u odabranim kineskim provincijama”**. Projekt je bio financiran europskim novcem iz europsko-kineskog Programa okolišnog upravljanja. Projekt je vodio talijanski institut Eurac, a Zelena Istra bile je partner zajedno s tri kineska državna instituta za okolišne znanosti.

Tijekom 2014. Zelena Istra je u svojstvu partnera zajedno s još 19 organizacija civilnog društva pod vodstvom udruge CEE Bankwatch sudjelovala u aplikaciji projekta "Financing development and developing finance for European Year of development 2015: **A Pan-European campaign to align European investments in developing countries with the post-2015 Millenium Development Goals** framework and the EU policies that promote sustainable growth and poverty reduction" na natječaj Eurospke unije. Projekt je dobio potporu EU i s realizacijom je krenuo s 1. siječnjem 2015. Projektom se želi osposobiti udruge za nadzor nad usklađenošću djelovanja nacionalnih i međunarodnih financijskih institucija s Milenijskim razvojnim ciljevima.

ČLANSTVO,
KOMUNIKACIJA
S CILJNIM
SKUPINAMA I
ORGANIZACIJSKI
RAZVOJ

Druga godina za redom institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva bitno je doprinijela stabilizaciji i razvoju udruge pa je krajem godine donesena je **odluka o zapošljavanju nove osobe** – stručnog suradnika na projektu «Participativno budžetiranje», tako da se profesionalni tim organizacije s 5 tijekom 2014. popeo na 6 od 1.1.2015.

Zbog velikog broja aktivnosti i tema koje pokriva djelovanje udruge, 5 zaposlenika je tijekom 2014. imalo višestruke obaveze, u skladu sa stečenim znanjima i vještinama: **Dušica Radojčić**, voditeljica ureda i programa (ostala zaduženja: suradnja u okviru formalnih i neformalnih mreža u zemlji i inozemstvu, podrška građanskim inicijativama, aktivnosti i projekti na području procjene utjecaja na okoliš, Aarhuške konvencije, dobrog upravljanja i borbe protiv korupcije, participativnih modela upravljanja javnim dobrima i prostornih politika, Koordinacija Društvenog centra Rojc); **Irena Burba**, voditeljica Zelenog telefona (ostala zaduženja: edukacija svih dobnih skupina o pravilnom postupanju s otpadom, suradnja i partnerstva u okviru Društvenog centra Rojc i Saveza udruga Rojca); **Rudija Pavličević**, stručna suradnica na projektima (ostala zaduženja: edukacija svih dobnih skupina o pravilnom postupanju s otpadom i zdravim navikama vezanim uz zaštitu prirode i okoliša, uređivanje mjesečnika ZInfo i novina Saveza udruga Rojca "Veznik"; **Dunja Mickov**, stručna suradnica na projektima (ostala zaduženja: teme razvojne suradnje, kampanje) **Ivan Divković**, stručni suradnik za administrativne poslove.

OTVORENI MUZIL

br. 7.
Novine Građanske
inicijative za Muzil
VOLIM PULU
travnj 2014. / VI godina

Novi broj Otvorenog Muzila koji se nalazi pred vama nastojat će sumirati "javnu raspravu" o promjenama prostornih planova grada Pule, po mnogočemu spornu "javnu raspravu" koja se - u pravom smislu riječi - ne bi dogodila, čak niti u ovakvom krnjem obliku, da nije bilo pritiska građana na gradsku vlast, pa čak i da građani nisu sami organizirali dio javne rasprave, i to onaj kvalitetniji, sadržajniji i demokratskiji dio. Građani su za promjene urbanističkih planova pokazali izniman interes,...

Ako smo šutjeli devedesetih, zbog ratnog stanja ili neznanja i naivnosti, danas nema isprike da skrštenih ruku promatramo daljnje upropaštavanje gospodarstva, društva i okoliša

Svi zaposleni u udruzi kontinuirano se dodatno informiraju, educiraju i razmjenju informacije s relevantnim dionicima. Tijekom 2014. zaposlenici su sudjelovali na sljedećim seminarima, radionicama, predavanjima, konferencijama i javnim debatama:

- 12-13.02.2014. Zagreb, radionica "Javne politike i javno upravljanje"
- 13.02.2014. Poreč, okrugli stol "Obračun javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada"
- 14-16.02.2014. Zagreb, konferencija "Culture, Commons and Institutional Innovation"
- 03-04.03.2014. Zagreb, radionica "Dizajn istraživanja upravljanja vodama u Hrvatskoj"
- 20-21.03.2014. Zagreb, konferencija "Prva konferencija o dobroj ekonomiji"
- 28.03.2014. Pula, tribina „Umrežavanje otpora“
- 09-11.4.2014. Zagreb, seminar o korupciji u prostornom planiranju
- 24-23.04.2014. Pula, radionica "Zagovaranje putem medija"
- 28-30.4.2014. Zagreb, seminar "Making space for active community"
- 30.04.2014. Pula, tribina "Slučaj Muzil - izigravanje javnosti"
- 31.05.2014. Zagreb, tribina "Kome pri(o)padaju demilitarizirani prostori?"
- 13.06.2014. Pula, radionica " Upravljanje društvenim centrima" u sklopu projekta "Making space for active community"
- 17.06.2014. Pula, konferencija "Plan za zdravlje Grada Pule";
- 7-10.07.2014 Kopenhagen, studijski posjet, tema: održivi gradovi i urbano planiranje
- 28-30.08.2014.Vis, tribina "Kome pri(o)padaju bivši vojni prostori»
- 4.-5-9.2014. Opatija, konferencija "Modeli suradnje u prijenosu okolišnih politika"
- 25-26.09.2014. Zagreb, konferencija o upravljanju vodama u Republici Hrvatskoj
- 30 -31.10.2014. Rovinj, sudjelovanje na regionalnom MARELITT radnom sastanku
- 6.-9.11.2014. Maribor , konferencija "Effective Activism - Croatia and Slovenia Exchange"
- 24-27.11.2014. Kralupy nad Vltavou, treninzi: "Client Earth Workshop on access to documents" i "Unconventional fossil fuels training"
- 15.12.2014. Zagreb, tribina "Nafta na Jadranu: ravno do dna
- 17.12.2014. Pula, tribina " Zajednička dobra: demokratizacijom upravljanja protiv korupcije u javnim tvrtkama"

Članovima, ciljnim skupinama i široj javnosti informacije smo plasirali putem mjesečnika ZInfo u kojem objavljujemo vijesti o svim aktivnostima Zelene Istre. ZInfo se šalje na preko 400 email adresa većinom u Istarskoj županiji, ali i u cijeloj Hrvatskoj. Informacije smo objavljivali i na internetskim stranicama udruge www.zelena-istra.hr, zt.zelena-istra.hr, aarhus.zelena-istra.hr i nosi-sezdravo.org, te putem konferencija za medije, priopćenja, izjava za medije i javnih akcija. Facebook, koji ima 2000 likeova, koristili smo i za informiranje i za komunikaciju s javnosti.

Medijska promocija udruge bila je iznimna: 39 gostovanja u različitim radijskim emisijama, 22 puta u televizijskim programima, 16 održanih konferencija za novinare, stotine članaka o aktivnostima udruge objavljeni u tiskanim i online medijima.

Održane konferencije za medije:

- 11.02.2014. Pula, predstavljanje projekta "Istarski zeleni pjat" u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije
- 20.02.2014. Pula, Godišnji izvještaj Zelenog telefona u 2013. godini
- 24.02.2014. Umag, predstavljanje pilot programa odvojenog sakupljanja otpada u naselju "Komunela" u sklopu kampanje «Izdvoji s(v)e. Fai la differenza» u suradnji s komunalnim poduzećem 6. maj
- 05.03.2014. Novigrad, predstavljanje pilot programa odvojenog sakupljanja otpada u naselju u naselju "Karpinjan" u sklopu kampanje «Izdvoji s(v)e. Fai la differenza» u suradnji s komunalnim poduzećem 6.maj
- 03.04.2014., Pula, podrška radnicima Glasa Istre i neovisnom novinarstvu u suradnji s ostalim udrugama
- 24.04.2014., Pula, Inicijativa "Volim Pulu" povodom odbijanja primjedbi građana na GUP
- 07.05.2014., Pula, Inicijativa "Volim Pulu" - najava prosvjeda za Muzil ispred Gradske palače u Puli
- 05.06.2014. Pula, Savez udruga Rojca, najava "Akcije Rojci!"
- 09.06.2014. Pula, predstavljanje istarske zelene kuharice "Istarski zeleni pjat" i zaključivanje istoimenog projekta
- 26.06.2014. Zagreb, povodom dobivenog spora u slučaju tužbe protiv rješenja Ministarstva zaštite okoliša o prihvatljivosti zahvata za okoliš golf kompleksa podno Motovuna
- 22.09.2014. Pula, predstavljanje rezultata istraživanja mišljenja javnosti o namjeni i načinu korištenja Muzila
- 15.10.2014. Pula, konferencija Organizacijskog odbora za Istru inicijative «Ne damo naše autoceste!»
- 13.11.2014. Pula, predstavljanje projekta "Istarski zeleni pjat 2"
- 20.11.2014. Pula, predstavljanje Civilne platforme Istre
- 25.11.2014. Umag, predstavljanje edukativnog projekta za osnovne i srednje škole Bujštine "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza"
- 10.12.2014. Pula, predstavljanje projekta "Origin of Spaces" u suradnji sa Savezom udruga Rojca

Medijski nastupi - televizija

- 11.02.2014. HRT 1, predstavljanje projekta "Istarski zeleni pjat"
- 19.02.2014., HRT 1, Ekozona; predstavljanje projekta "Istarski zeleni pjat"
- 05.03. 2014. TV ISTRA, predstavljanje pilot programa odvojenog sakupljanja otpada u naselju "Karpinjan" u Novigradu u sklopu kampanje «Izdvoji s(v)e. Fai la differenza» u suradnji s komunalnim poduzećem 6. maj
- 19.03.2014. NOVA TV, Dnevnik; predstavljanje projekta "Istarski zeleni pjat"
- 08.05.2014. HRT 1, za Turističku klasu o kampanji za Muzil
- 08.05.2014. HRT 1, za vijesti i Hrvatsku uživo o kampanji za Muzil
- 08.05.2014. RTL, za vijesti o kampanji za Muzil
- 08.05.2014. Nova TV, za vijesti o kampanji za Muzil
- 15.05.2014. HRT 1, za Turističku klasu o kampanji za Muzil
- 29.05.2014. Nova TV, za "Provjereno" o TE Plomin C
- 09.06.2014. HRT 1, za Dobro jutro hrvatska - Predstavljanje istarske zelene kuharice "Istarski zeleni pjat" i zaključivanje istoimenog projekta
- 09.06.2014. TV NOVA - Predstavljanje istarske zelene kuharice "Istarski zeleni pjat" i zaključivanje istoimenog projekta
- 01.07.2014. HRT 1. Turistička klasa, razgovor s predsjednicom Zelene Istre o turizmu i održivosti
- 15.07.2014. HRT 1, Turistička klasa, izjava povodom dobivenog spora protiv Ministarstva zaštite okoliša u slučaju golfa u Motovunu
- 30.09.2014. HRT 1, izjava povodom priopćenja o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu

- 30.09.2014. HRT 1, "Turistička klasa" o rezultatima ispitivanja mišljenja javnosti o namjeni i načinu korištenja Muzila
- 20.11.2014. HRT 1, za Županijsku panoramu, predstavljanje Civilne platforme Istre
- 20.11.2014. TV Istra, predstavljanje Civilne platforme Istre
- 13.11.2014. TV Istra, predstavljanje projekta Istarski zeleni pjat 2
- 25.11.2014. TV Istra, predstavljanje projekta "Izdvoji sve.Fai la differenza"
- 28.11.2014. HRT 1, Eko-zona, projekt Istarski zeleni pjat 2,
- 10.12.2014. TV NOVA, predstavljanje projekta "Origin of spaces"

Medijski nastupi - radio

- 14.01.2014. - Gradski radio Rovinj - gostovanje u emisiji na temu Aarhuške konvencije
- 15.01.2014. - Radio Istra - najava permakulturnog tečaja
- 16.01.2014. - HRT, Radio Pula - gostovanje u emisiji; o permakulturnom tečaju i o programu Održivi razvoj DC Rojc
- 17.01.2014. - Radio Maestral, gostovanje u emisiji Rojc Inection, Zeleni telefon
- 21.01.2014. - HRT, Radio Pula, gostovanje u emisiji "Treći školski sat", predstavljanje projekta "Reciklirajmo u školi" sudjelovali i učenici osnovnih škola
- 11.02.2014. - HRT, Radio Pula, izjava u vezi kampanje "Reciklirajmo u Sve-tvinčentu!"
- 11.02.2014. - HRT, Radio Pula, izjava u vezi projekta "Istarski zeleni pjat"
- 11.02.2014. - Radio Istra, izjava u vezi projekta "Istarski zeleni pjat"
- 11.02.2014. - Gradski radio Rovinj; izjava u vezi projekta "Istarski zeleni pjat"
- 11.02.2014. - Radio Maestral, izjava u vezi projekta "Istarski zeleni pjat"
- 19.02.2014. - Radio Rovinj, izjava o akciji u sklopu kampanje protiv Plomina C
- 20.02.2014. - Radio Maestral, Godišnji izvještaj Zelenog telefona za 2013. godinu
- 24.02.2014. - HRT, Radio Pula, o kampanji "Izdvoji sve.Fai la differenza"
- 24.02.2014. - Radio Istra, o kampanji "Izdvoji sve.Fai la differenza"
- 24.02.2014. - Gradski radio Rovinj, o kampanji "Izdvoji sve.Fai la differenza" u Umagu
- 28.02.2014. - HRT, Radio Pula, o prijedlogu uređenja šijanskog rotora
- 02.03.2014. - Gradski radio Rovinj, o DC Rojc i otvorenju Dnevnog boravka u Rojcu
- 05.03.2014. - HRT, Radio Pula, o kampanji "Izdvoji sve. Fai la differenza"
- 05.03.2014. - Radio Istra, o kampanji "Izdvoji sve. Fai la differenza" u Novigradu
- 21.03.2014. - Gradski radio Rovinj - izjava povodom Svjetskog dana voda (najava prezentacije u OŠ Mate Balota, Buje)
- 08.04.2014. - HRT, Radio Pula, Revija na ledu, gostovanje u emisiji povodom održane konferencije za medije "Podrška neovisnom novinarstvu"
- 15.04.2014. - Gradski radio Rovinj - razgovor povodom akcije ispred Vlade u vezi s Plominom C
- 22.04.2014. - Gradski radio Rovinj - povodom obilježavanja Dana planeta Zemlje
- 22.04.2014. - Radio Istra, povodom obilježavanja Dana planeta Zemlje
- 08.05.2014. - HRT Radio Pula o kampanji za Muzil
- 08.05.2014. - Radio Istra o kampanji za Muzil
- 08.05.2014. - Gradski radio Rovinj o kampanji za Muzil
- 09.05.2014. - Totalni FM o kampanji za Muzil
- 05.06.2014. - Radio Istra "Akcija Rojc"
- 04.06.2014. - HRT Radio Pula, najava "Akcije Rojc"
- 09.06.2014. - HRT Radio Pula, izjava o kuharici i završetku projekta "Istarski zeleni pjat"

- 25.06.2014. – Radio Istra, izjava u vezi izložbe Forum 8/4
- 01.07.2014. – HRT Radio Pula, emisija “Revija na ledu” – reportaža sa javne debate “Strah od građana”
- 29.09.2014. – Radio Istra, u emisiji “Ponedjeljkom otvoreno” o rezultatima istraživanja mišljenja javnosti o namjeni i načinu korištenja Muzila
- 20.11.2014. – Radio Labin, predstavljanje Civilne platforme Istre
- 25.11.2014. – Radio Istra, edukativni projekt “Izdvoji sve. Fai la differenza.”
- 26.11.2014. – HRT, Radio Pula, Zeleni telefon- primjedbe na prijedlog UPU-a naselja Medulin
- 10.12.2014. – Radio Istra, predstavljanje projekta “Origin of spaces”
- 10.12.2014. – HRT, Radio Pula, predstavljanje projekta “Origin of spaces”

Ciljne skupine smo educirali putem seminara, radionica, javih debata i konferencija:

- 16.-22.03.2014. Peking, Jinan, Kunming, Kina - organiziranje treninga za predstavnike državne uprave i udruge o sudjelovanju javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš
- 21.03.2014. Pula, Dnevni boravak DC-a Rojc - predavanje za učenike pulskih osnovnih škola u sklopu projekta Istarski zeleni pjat, predavači: mr. Nediljko Landeka i ekološki proizvođač hrane N. Kuftić
- 21.05.2014. Peking, Kina - radionica za predstavnike državne uprave i udruge o sudjelovanju javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš
- 22.05.2014. Peking, Kina - završna konferencija projekta “Reguliranje i promocija sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš u odabranim kineskim provincijama”
- 02.07.2014. Pula, DC Rojc, javna debata “Strah od građana”
- 12.09.2014. Pula, DC Rojc, javna tribina “Promjene koje donosi novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama: Imaju li građani pravo na slobodan pristup pomorskom dobru?”
- 30.09.2014. Pula, DC Rojc, tribina “Predstavljanje projekta MUZIL STAR-TER” u suradnji sa zadrugom Praksa

Posebnu smo pažnju posvetili **edukaciji učenika i školskog osoblja:**

- 24.03.2014. Buje, prezentacija povodom Svjetskog dana voda o važnosti zaštite voda
- 09.04.2014. Pula, prezentacija edukativnih radionica i projekata Zelene Istre, na Županijskom stručnom vijeću učitelja produženog boravka Istarke županije
- 22.04.2014. Pula, radionica “Priprema, pozor, recikliraj SAD!, OŠ Kaštanjer
- 23.04.2014. Pula, radionica “Priprema, pozor, recikliraj SAD!, OŠ Centar
- 25.04.2014. Umag, predstavljanje kampanje “Izdvoji s(v)e.Fai la differenza” na manifestaciju Umag Sport & Umag Floria
- 11.06.2014. Svetvinčenat, završni događaj u sklopu natjecanja “Reciklirajmo u Savičenti”
- 11.07.2014. Pula, predstavljanje projekata i programa udruge studentima iz Hrvatske i Austrije u sklopu 7. ljetne škole hrvatskog i njemačkog jezika
- 04.12.2014. Umag, radionica s učiteljima / koordinatorima u projektu “Izdvoji s(v)e. Fai la differenza”
- 17.12.2014. Buzet, radionica s učiteljima / koordinatorima u projektu “Izdvoji s(v)e. Fai la differenza”

Javne akcije koristili smo kako bi širu javnost i donositelje odluka informirali ili upozorili odnosno skrenuli pozornost na određene teme ili kako bismo izrazili neslaganje s politkama nositelja vlasti i izvršili pritisak za njihovom promjenom:

- 14.02.2014. Poreč - prosvjed protiv Plomina C
- 10.04.2014. Zagreb - prosvjed protiv Plomina C
- 22.04.2014. Pula - obilježavanje Dana planeta Zemlje, tema: Aktivni 365 dana u godini
- 08.05.2014. Pula - prosvjed ispred Gradske palače u Puli

Organizacijski razvoj:

Zelena Istra je je već dokazala svoj potencijal za dugoročni pozitivni utjecaj i kapacitete za nastavak provedbe ciljeva zbog kojih je osnovana. Tako je i tijekom 2014. pokazala usklađenost ciljeva i instrumenata koje koristi u svom djelovanju kao i demokratizacijski potencijal te su vidljive promjene u okruženju uslijed ukupnih učinaka tog djelovanja.

Na Skupštini udruge održanoj 2013. donesena je odluka o smanjivanju iznosa godišnje članarine na simboličnu 1 kunu, kako bi građane motivirali na učlanjenje budući da ne postoji tradicija podržavanja rada udruga članarinama. Tijekom 2014. godine u udругu se učlanilo 47 članova i članica.

Tijekom godine održano je **5 sjednica Upravnog odbora udruge i jedna, izborna Skupština udruge**. Na izornoj je Skupštini potvrđen je mandat predsjednici Dušici Radojčić, te utvrđen sljedeći sastav Upravnog odbora: prvi potpredsjednik Ivica Petrinić, tajnik Ivan Divković, druga potpredsjednica Irena Burba i nova članica Rudija Pavličević umjesto Barbare Mikac. Mandat predsjednice i članova i članica Upravnog odbora traje 2 godine. Za članove i članice Nadzornog odbora izabrani su predsjednik Josip Ivančić, član Aleksandar Ćoso i članica Barbara Mikac.

Na sjednici održanoj 18. studenog donesena je odluka o usvajanju novog logotipa udruge, nakon gotovo 20 godina postojanja udruge te 10 godina od posljednjeg redizajna logotipa. Novi znak čine tiskana slova ZELENA ISTRA u Bebas fontu. Slovo «i» ujedno čini i deblo alepskog bora čija se krošnja nadvija nad imenom od slova «n» u riječi zelena do slova «r» u riječi Istra. Mediteranski bor, najvažniji element likovnog prikaza zaštitnog znaka, predstavlja podneblje regije sjedišta udruge. Znak se koristi u dvije varijante boja – u crveno-crnoj i zeleno-crnoj. U prvoj varijanti (koja bi se koristi u zagovaračkim aktivnostima udruge), riječ zelena i krošnja su crvene boje, a deblo stabla i riječ Istra crne boje. U drugoj varijanti (za "redovno" poslovanje i komunikaciju) riječ zelena i krošnja su zelene boje, a deblo stabla i riječ Istra crne boje. Novi znak mora se unijeti i u Statut udruge, te je na istoj sjednici donesena i odluka o izradi novog Statuta udruge. Tijekom 2014. donesene su izmjene Zakona o drugama te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, koji iziskuju značajne promjene Statuta pa se Upravni odbor odlučio za izradu novog Statuta umjesto njegovih izmjena.

Budući da petero zaposlenika Zelene Istre svakodnevno u svom radu koristi napredne informacijsko-komunikacijske tehnologije, poslove planiranja i razvoja informacijskih sustava obavlja naš Informacijski centar. U implementaciji koristimo isključivo slobodan softver i volonterski rad: uredska računala redovito se nadograđuju najnovijim verzijama Ubuntu GNU/Linux operativnog sustava, a za uredske potrebe najčešće koristimo OpenOffice.org, Firefox internet preglednik, Evolution mail klijent te GIMP za jednostavnije potrebe obrade fotografija. Informacijski centar najviše se bavi kreiranjem sadržaja za publiciranje na webu te tehničkom potporom informacijskih servisa tj. izgradnjom i moderiranjem mailing lista i drugih diskusijskih grupa, održavanjem web servera te izgradnjom mnogobrojnih web stranica. Službenu web stranicu www.zelena-istra.hr u 2014. godini u prosjeku je posjećivalo 12.424 jedinstvenih posjetitelja mjesečno (statistika za 2014. godinu).

Putem službene Facebook stranice udruge na adresi

<https://www.facebook.com/UdrugaZelenaIstra> čak 2.006 pretplatnika/ca informira se o aktivnostima udruge te najvažnijim događajima i novostima iz područja djelovanja udruge. Svi zaposlenici koriste se sustavima za objavljivanje sadržaja na online servisima Zelene Istre, podržani aktivnim članovima udruge raspravljaju na mailing listama, te sve veći broj medija i čitatelja/ica prati naš rad.

U Strateškom planu udruge za period od 2013. do 2015. godine istaknuli smo da sudjelovanje građana ne zahtijeva samo izgradnju kapaciteta i inicijative organizacija civilnog društva prema tijelima vlasti, već i zagovaranje nužnosti stvaranja primjerenog institucionalnog okvira, odnosno reformi potrebnih za uspostavljanje vladavine prava, prihvaćanje i primjenu mehanizama direktne demokracije i transparentnosti u radu tijela javne uprave. Stoga je i jedna od ključnih aktivnosti utvrđena Strateškim planom i osnaživanje participativne demokracije i građanskog aktivizma u okolišnim pitanjima. Tijekom 2014. doprinijeli smo ispunjenju strateških ciljeva i to nadogradnjom vlastitih kapaciteta za sudjelovanje u kreiranju nacionalnih i europskih javnih politika koje osiguravaju institucionalni okvir za sudioničku demokraciju, aktivnim uključivanjem u dijalog i postupak donošenja političkih odluka i javnih politika te sektorskom i međusektorskom suradnjom s organizacijama u zemlji i iz inozemstva u okviru formalnih i neformalnih koalicija. Pregovaračku moć i utjecaj nastojali smo ostvariti i kreiranjem sudske prakse i u tome i uspjeli, dobivši spor protiv Ministarstva zaštite okoliša i prirode u slučaju kontroverznog golf kompleksa podno Motovuna.

Tijekom 2014. u udruzi je volontiralo 12 osoba koje su odradile ukupno 484 sati na zadacima poput prikupljanja i odvoza otpadnog papira u reciklažno dvorište, organiziranja javnih akcija (TE Plomin C, akcije inicijative Volim Pulu, organizacija Akcije za Rojc), sudjelovanja u radu tijela udruge i organiziranja prikupljanja potpisa za raspisivanje referendumata o autocestama.

Financijski izvještaj za 2014. godinu obuhvaća razdoblje od 1.1. do 31.12. i sastoji se od Bilance i Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, te bilješki uz financijska izvješća.

Udruga je u obračunskoj godini 2014. ostvarila prihod od 926.347,60 kn dok su rashodi iznosili 1.151.862,79 kn. Manjak prihoda u odnosu na rashode od 225.515,19 kuna pokrio se se iz viškova prihoda od prethodnih godina. Ukupni prihodi u 2014. godini su za 34,89 posto manji od prihoda 2013. godine. Razlog leži u tome što su se odužile procedure kod evaluacije pojedinih projekata te su plaćanja od donatora ili partnerskih organizacija nastupila kasnije od predviđenog, odnosno tek tijekom 2015. godine.

Najveći pojedinačni prihod udruge odnosi se na prihodi od ostalih pravnih osoba (u koje ulaze sredstva primljena od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, za institucionalnu podršku i zajednički projekt u sklopu programa Demokratizacija i razvoj civilnoga društva) – 31,59%, dok su na drugom mjestu prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (projekti koje je financirala Europska unija u kojima je Zelena Istra nositelj) – 30,06%. Slijede transferi pristigli od partnerskih organizacija za provedbu projekata koje financiraju Europska komisija (najčešće) ili drugi donatori, a u kojima je Zelena Istra projektni partner – 21,01%. Ostali prihodi koji su također znatno doprinijeli financijskoj stabilnosti udruge su: prihodi iz državnog proračuna (7,49%), iz županija, gradova i općina (4,56%), od naplaćenih aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge (4,09%), nakon čega slijede ostali prihodi (naknada šteta, kamate, refundacije, članarine...).

Prihodi ostvareni u 2014. godini (poredani po udjelu u ukupnim prihodima):

OPIS	IZNOS
Prihodi od ostalih pravnih osoba	292.650,15
Prihodi od inozemnih vlada i međ.organizacija	278.460,24
Prihodi od transfera od partnerskih organizacija (Zelena akcija, Savez udruga Rojca, EURAC za provedbu zajedničkih projekata)	194.606,05
Prihodi iz državnog proračuna	69.408,57
Prihodi iz županija, gradova i općina	42.200,00
Prihodi od prodaje roba, pružanja usluga i neoporezivi prihod (prijenos porezne obveze)	37.858,68
Prihodi od naknade šteta	6.558,13
Prihodi od kamata i pozitivnih tečajnih razlika	3.898,89
Prihodi od refundacija (refundacije putnih troškova)	614,19
Prihodi od članarina	47,00
Ostali prihodi i donacije	45,70
UKUPNO PRIHODI	926.347,60

Rashodi ostvareni u 2014. godini imaju sljedeću strukturu:

TROŠKOVI ZA PLAĆE

OPIS	IZNOS
Plaće i ostali rashodi za zaposlene	384.834,71
Porezi i doprinosi (iz i na plaću)	247.821,57
PLAĆE	632.656,28

OSTALI TROŠKOVI

OPIS	IZNOS
Knjigovodstvene usluge	12.109,50
Uredski potrošni materijal, materijal za održavanje i sitni inventar	12.822,51
Usluge tekućeg održavanja	8.439,90
Telefonski, internetski i poštanski troškovi	19.318,71
Promidžbeni materijali projekata	93.008,04
Grafičke usluge – priprema, tisak i uvez	2.728,67
Usluge promidžbe u sklopu projekata (Facebook promocija)	8.760,12
Investicijsko održavanje nekretnine (obnova stolarije prozira u uredu)	14.306,63
Ostale usluge (troškovi registracije vozila, osiguranja imovine i osoba, evaluacijske i revizorske usluge na projektu i sl. usluge)	52.555,55
Putni troškovi zaposlenih i članova udruge (troškovi prijevoza, noćenja, dnevnica, ostalih troškova te upotrebe vlastitog automobila u službene svrhe)	48.297,35
Putni troškovi ostalih osoba (troškovi prijevoza sudionika projektnih događanja, dnevnica, ost. troškova, uporabe vlastitog auta u službene svrhe)	5.707,06
Električna energija	4.967,61
Gorivo za službeni automobil	4.257,40
Ostali troškovi (praćenje medijskih objava, okrepa volontera, članarine i kotizacije, zdravstveno osiguranje po ugovorima o djelu, ostale usluge – izdavanje viza, troškovi reprezentacije, literatura i novina, ostali materijalni rashodi, pristojbe)	19.160,40
Bankarske usluge i zatezne kamate	2.093,88
Računalne usluge (izrada i održavanje projektne web stranice)	19.873,00
Intelektualne i osobne usluge (autorski honorari za izradu projektnih publikacija, pisanje članaka za projektnu internetsku stranicu i sl. te ugovori o djelu za moderiranje i prezentacije u sklopu projektnih događanja i sl.)	100.561,52
Rashodi organizacije seminara i radionica	44.893,34
Transferi partnerskim organizacijama (Eko Pan i ZEO Nobilis)	40.545,24
Trošak amortizacije	4.800,08
UKUPNO OSTALI TROŠKOVI	519.206,51

UKUPNI RASHODI U 2014. GODINI IZNOSILI SU 1.151.862,79 kuna.

ZAHVALE DONATORIMA I SURADNICIMA

Zelena Istra je neprofitna organizacija koja provodi programe i projekte od interesa za opće dobro i svoje je ciljeve u 2014. godini ostvarivala zahvaljujući podršci donatora, kojima ovim putem zahvaljujemo. Već su godinama najvažniji donator Zelene Istre Europska unija i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. No, tu su i drugi donatori koji su omogućili realizaciju mnogih aktivnosti: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo zdravlja, Ured za udruge Vlade RH, Turistička zajednica grada Pule, Istarska županija, Općina Medulin, Grada Pula, Grad Rovinj, Općina Ližnjan, Općina Marčana te Metis d.d.

Posebna zahvala ide svim članovima udruge i njihovoj podršci i volontiranju. Uspjesi Zelene Istre ne bi bili mogući bez suradnje s drugim organizacijama, bilo iz sektora zaštite okoliša ili iz drugih sektora, institucijama ili tijelima javne uprave. Ta suradnja predstavlja temelj djelovanje udruge, što dokazuju i brojni partnerski projekti i zajedničke aktivnosti provedene u 2014. Premda Zelena Istra spada u zagovaračke udruge koje ukazuju na propuste u djelovanju javne uprave na provedbi okolišnog zakonodavstva ili održivog razvoja općenito, suradnju s tijelima javne uprave smatramo važnom za ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša i prirode. Stoga zahvaljujemo svima koji su shvatili da je kritika konstruktivna i ponudili suradnju. Zahvaljujemo i svim medijima i novinarima i novinarkama koji su tijekom 2014. prenosili informacije o aktivnostima Zelene Istre i time doprinijeli ostvarivanju naših ciljeva.

Izveštaj o radu Zelene Istre
za 2014. godinu
Izveštaj pripremili:
Dušica Radojčić
Ivan Divković
Rudija Pavličević
Ivica Petričić
Irena Burba
Dunja Mickov

Grafičko oblikovanje:
Mrkli Mrak, Pula

Travanj, 2015.

Zelena Istra je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge

Zahvaljujemo Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva na financiranju grafičkog oblikovanja Izveštaja.

Zelena Istra
Gajeva 3
52100 Pula
www.zelena-istra.hr
udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
T & F: 052 506 065
www.facebook.com/UdrugaZelenaIstra

